

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

JOAN PUJOL FONTANET (Pancha-Ampla).

buch, deixantlo mort. Apuest signé son primer crim. Fugi á la montanya y durant molts mesos burlá las pesquissas de la guardia-civil que 'l perseguia.

Un dia averiguá que un tragner que 'l servia d' espia havia descubert la seva guarida á sos perseguidors. Buscá una ocasió oportuna y un dia 'l matá de un trabucasso.

A una dona qu' era la seva confident 'l hi doná també la mort per haverlo delatat á la guardia-civil.

Sorprés un dia per la guardia-civil se defensá desesperadament y de un trabucasso parti las dos camas de un pobre guardia, que si hê no mori ha quedat inútil per tota la vida.

Trobantse un dia en una carretera en companyia de ciuch ó sis bandolers que formavan una partida á las sevas ordres, vejé arribar á un tragner plorant y desesperat. Al veure 'l en aquesta situació 'l hi preguntá la causa de son desconsol y 'l tragner 'l hi digué que á mitja hora de distancia de aquell siti 'l hi havia sortit en Pancha Ampla y amenassantlo ab assassinarlo 'l hi havia robat vint unsas d' or, que havia cobrat en una fira ahont havia anat á vendre una mula.

En Pancha Ampla sorprés de que hi hagués qui per robar 'l hi usurpava 'l nom, preguntá al tragner si coneixeria al lladre y responentli afirmativament, se 'n tornaren endarrera y al poch rato descubriren al lladre qu' estava cavant en una vinya immediata á la carretera. Pancha Ampla 'l hi féu tornar las vuit unsas al tragner, y després de donarse á coneixe del que 'l hi havia usurpat lo nom, lo matá de un trabucasso.

Tals son los crims principals comesos per un home que durant dos anys ha tingut lo trist privilegi de fer parlar d' ell per tots los periódichs d' Espanya. En tots aquests delictes s' hi descubreix un esperit venjatiu y aventurer. Los habitants de aquell país, teatro de sas aventuras, suposan que no molestava á la gent pacífica y que vivia pobrement.

Haventse refugiat á Fransa, la policia de Carcassona 'l descubri y 'l posá pres, entregantlo á las autoritats espanyolas.

Entrá 'l dia 15 de Janer á Tarragona; y 'l dia 21 fou traslladat á Tortosa. A pesar de anar engrillonat y enmanillat pujava y baixava de la tartana ab una agilitat sorprendent.

En aquella presó continúa, esperant lo fallo dels Tribunals que han de jutjarlo.

SERMONS DE QUARESMA.

No puch ferhi més: don Jozé Maria, no sé si perque es endeluz ó perque jo v el coincidim en fer la guerra á la *Juventut catòlica* y altras alimanyas del carlisme, que s' arrapan á la religió com certs insectes al cos humà, quan no hi ha prou condícia, lo *certus* es que

aquest bisbe 'm tê 'l cor robat, de tal manera que quan vaig veure en lo Brusi—es lo nostre òrgano—que tots los diumenjes de quaresma tractava de fer un sermó, per 'l istil de l' any passat, vaig dir tot desseguida:

—Prenc un abono y que Deu Nostre Senyor conservi al bon Prelat la véu y las agallas.

Y ja 'm tenen lo diumenje, xano xano cap á la catedral á l' hora de la prédica.

Duya 'l cor net, la conciencia tranquila, y lo ventrell consolat per un petriconet del de setze, que vaig anar á beure á un' altra Catedral, la del carrer de la Lleona, ahont en lloch de canadellas usan porronets y vasos. Pero tant se val: un patriconet y un carquinyolí may hi están de més, quan s' ha de anar á sentir á un bisbe que quan pren las divinas cartas es capás de enraonar dotze horas de carrera.

Massa recordo aquell *Te-Deum*, aquell sermó y aquell cori-mori del dia de l' inauguració del ferro-carril de Vilanova.

*
* *

M' havian dit que 'ls de la Juventut catòlica, per re-venjarse, volian anar á xiularlo.

Pero á la quienta vá haverhi contra-òrdre, y fora de dos ó tres socios de aquella Academia—ab la cara 'ls vaig coneixe: semblavan aquell fulano banyut que 's recargola als péus de Sant Miquel Arcàngel—fora de aquests dos ó tres tipoe, totas las demés personas que 'ns trobavam á la Catedral, inclús lo redactor del Brusi que prenía notas, feyam cara de homes de hê y de haver esmorsat.

Don Jozé Maria vá pujar al cubell á passar bugada sobre las tacas, los defectes, los vicis y las maldats de la societat moderna.

Vá pendre péu pèl seu sermó de aquellas paraulas que son una veritat com un temple, una veritat com la catedral bassílica; son á saber: «*Er jombre no vive zolo de pan.*»

¡Tant cert es aixó, que salta á la vista! Lo pá no basta per la vida del home (pensava jo en aquells moments). Fins los més pobres que no 'n tenen més que un rosegó, procuran sucarlo ab all y oli, ó untarse 'l ab una arengada. Los periodistas menjém pá y monjetas; los capellans pá y pollastre; los rectors pá y calamarsos; los bisbes pá y gall d' indi ab trufas. Lo pá sol no basta... y hasta á *farta de pan güenaz von tortaz.*

*
* *

Pero á lo millor de las mévas reflexions, quan més abismat estava trayent pans del forn de la imaginació, la véu del bisbe ressonant per las majestuosas voltas del temple, vá donarme á compendre qu' ell y jo, en aquestas materias, anavam molt lluny d' oscas.

Jo, catalá y positivista, me fixava ab lo pá dels forners, ab lo pá que vá á vintidos quartos las tres llin-ras: al pá, pá, y al ví, ví.

Ell, *endeluz* y espiritualista, se referia al pá del esperit, al pá de la fé.

La fé, deya ell, es lo distintiu del catòlich. (La divisa de la ganaderia). La fé, anyadia, es lo cami que ha de guiarlo al fi pera que vá neixe. (¿En qué quedém? ¿divisa ó cami?) La fé, deya per últim, es un tresor del esperit.

Lo Bisbe vá tenir un descuit: la fé, á més de una di-

A títol de curiositat, publicuem avuy lo retrato de aquest famós criminal, notable per las sevas aventuras y per las evassions de las presons y presiris. Es un home venjatiu, que ha anat encadenant sos crims, sent casi inconcebible la impunitat que ha gosat durant molt temps.

Nasqué en Alfara (Tarragona) y tê uns 26 anys. Entre 'ls crims que ha comés se contan los següents: Tenint relacions amorosas ab una noya del seuoble, lo pare de la núvia vá oposarse sempre á aquets amors fins al extrém de prohibir á la seva filla que parlés ab ell. Un dia 'ls sorprengué parlant y 'l pare doná dos ó tres bofetadas á Pancha Ampla. Aquest jurá venjarse y pochos dias després trobant al pare de la núvia en un camp vehi, 'l hi dispará un cop de tra-

Si senyor, l' assumpto es clá y vosté no ho negará: ja sabém que en la fusió; si en Sagasta es lo pastó, vosté vé á sè 'l rebadá.

Sabém que quan se reuneixen los ministres, vosté bull escoltant com discuteixen, y segons que decideixen, se 'ls mira un xich de regull.

Sabém que si un d' ells proposa un projecte liberal per reformá alguna cosa, vosté desseguit s' hi oposa, y crida:—¡Fora, no vall!

Ara bé: ¿no véu vosté que aixís no podém marxar, y que aixó de haver d' estar sense avansar ni fer ré, fa de molt mal rosegat?

¿Perqué atisba dia y nit lo mateix que una llagasta al jefe del seu partit?

¿No comprén que té encongít al pobre senyor Sagasta? Prou ne té d' ideas grans lo desventurat minyo;

prou forja plans y més plans; pero está lligat de mans y qui ho paga es la nació.

Créguim, lo que 'ns convindria es que vosté 's retirés á viure ab pau y alegria, y en Sagasta compliria tot alló que 'ns ha promés.

¡Ay, don Arseni! ¡quin pas! ¡qu' estaria bé llavoras, guapo, fresch, aixerit, gras, tot fumant lo seu purás y sentint tocar las horas!

Llavoras vosté tindria temps per dedicarse al art y adquirir més nombradía, perfeccionant nit y dia la táctica militar.

Vosté té una gran munió d' enemichs: d'onguils un xasco presentant la dimissió, y fent alguna invenció com ara aquella del casco.

En Sagasta no tindrà ningú per pogué excusarse, al Congrés ja no 's riurá, tothom se n' alegrará y vosté podrà relaxarse.

Llavors aprofitant bé lo seu talent viu y sutil, pensant y embrutant papé, hasta pot arribá á sè verdader general útil.

Que ara semblant la sisanya, ab aquets ullets de corb y ab la seva poca manya, posat al devant d' Espanya es un general destorb.

C. GUMÁ.

Lo govern de 'n Sagasta no s' enten de feyna. Tots los seus partidaris badan la boca, tots demanan una tallada. Hi ha vint ó trenta destinos per provehir, y vint ó trenta mil pretendents que 'ls sollicitan.

Naturalment: per aixó 'ls diuhen *fusionistas*. Veuhen un empleo y tots s' hi fonen.

S' ha discutit en lo Congrés la qüestió de si estava vigent ó no la lley del matrimoni civil. La majoria ha sortit ab l' estirabot de que no hi havia lloch á deliberar.

Y á pesar de l' esquerra y dels demócratas, en Martos ha votat ab lo govern. —Y bé Martos ¿qu' es vosté? —Partidari del *tupé*. ¡Olé!

Un recort de las elecciones: —Mira, diu l' arcalde de un poblet á un elector, si votas per mi, quatre dures.

—Aceptat, respon l' elector. Y l' endemá, dia de la elecció, l' elector vá á votar ab una candidatura contraria á la que l' arcalde desitjava. L' arcalde al observarho, l' hi diu mitj sofocat: —Mira... que... no...

—Ja veurá, respon l' elector: are voto per mi; quan voti per vosté, ja l' hi preguntaré per qui vol.

Lo Congrés ha pronunciat ja l' incompatibilitat del Sr. Baró pèl càrrech de diputat. Barcelona, pert un diputat. Málaga guanya un gobernador.

Y l' editor Bastinos hi guanya un llibre que segons sembla está escrivint lo Sr. Baró ab lo titol de: *Juegos malagueños*.

En lo Congrés s' ha tractat extensament per medi de preguntas y hasta de una interpelació de la caricatura de la *Mosca roja*.

Lo pais viu á las foscas, los contribuyents tronats, y 'l govern y 'ls diputats s' entretenen cassant *moscas*.

Continúa la guerra entre mestissos y carlins. La Juventut católica de Barcelona, disolta pèl bisbe, no vol disòldre's de cap manera, y firma exposicions adherintse á n' en Llauder director del *Correo catalan*.

Pero las exposicions no arriban al seu destino, porque un tal Palau, carlí enemich de 'n Llauder, las intercepta. ¿Qu' es lo que no son capassos de interceptarse 'ls carlistas?

Item més: alguns capellans, entre ells diuhen lo rector de Betlém, se declaran partidaris de la Juventut y enemichs del Bisbe.

Se comprén que aquell rector com á persona decent «demuestra tan grande amor á meterse en el *Belen*».

Item més: Lo Bisbe de Vich disolt també la Juventut católica; lo mateix fá 'l de Lleyda y lo mateix lo de Tortosa.

L' arquebisbe de Tarragona encare vá més enllá y mana tancar lo Seminari. D. Joseph Maria prohibeix que 'ls jesuitas de Manresa celebren una funció religiosa que havia de ser una especie de trágala contra 'ls bisbes.

En una paraula, lo camp neo-catòlich vá en renou. Capellans, bisbes, estudiants del Seminari, jo crech que tots han perdut l' *oremus*.

—¿Qué no ho saben? ¡Un fenómeno! Si senyors, un verdader fenómeno. A l' esquerra l' hi ha nascut una dreta. Are tenim l' esquerra y la dreta de l' esquerra. En la política d' are tot son mans obertas que s' estiran per veure si atrapan alguna cosa.

Ab aixó, fiquinse las sévas á lo butxaca y ¡vigilini!

Desde que 'ls bisbes disolen á las Academias de la Juventut católica, son molts los capellans que s' hifican, y aixó que no son joves. ¡Arriba valents!

—Pero, Mossen Serapi, deya uua majordona esparverada. ¿Qué no véu que aixó es una rebeldia? —Y qué? —Que 'l senyor bisbe l' excomunicará.

—¡Bueno! En cambi la Juventut católica 'm nombrará bisbe, y quan siga l' hora, m' aculliré al indult y 'm faré regoneixe 'ls graus.

Un capellá al seu nebot l' endemá de anarlo á enterrar: —A veure; ¿ahont vás ser ahir? —A la Budallera á fé un arrós.

—Y encare ho gosas á dir! ¿A fé un arrós lo dimecres de Cendra? —Per aixó mateix... la cendra várem ferla per cóure 'l.

Sobre 'l pás de Venus pèl disco del sol, en un periòdich extranger, hi vist una caricatura que mereix descriure 's. Un sabi astròlech se trova en mitj de un bosch de América, y té un gran telescopi apuntat á l' astre del dia per observar lo gran fenómeno astronómich.

Pero succeheix que mentres ell mira pèl vidre del cap-de-vall, hi ha un mico al altre extrém que mira al sabi pèl vidre del cap-de-munt.

Aquest dia va sortir de ca 'n Ramirez lo següent telegrama que recorregué una gran part dels periòdichs de Barcelona: «Madrid 10, á las 5'30 tarde.—Apoyó Diz Romero la proposicion tratando duramente al señor Zabalza.

El señor Gullon contestó reprochando al señor Diz el espíritu conservador que revelaba. Añadió que la autorizacion de la caricatura de la *Mosca Roja*, dióla un empleado subalterno, pues el Gobernador hallábase ausente ocupado en la falsificacion de titulos, siendo irresponsable y habiendo despues recogido la tirada y piedras litográficas.»

¡Lo gobernador ocupat en la falsificació de titols!... ¡Jesús Maria y Joseph! ¡Y quinas ocupacions tenen los gobernadors!

LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Car-me-ta*.
2. MUDANSA.—*Paga-Pega-Piga*.
3. CONVERSA.—*Carme*.
4. LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—*Teulas*.
5. GEROGLIFICH.—*Ab quatre reys es fá tuti*.

Han endevinat todas las soluciones los ciudadanos J. Negra Ganday, Lisardo Comohiela, Noy Peret de la Bisbal, Saile é Irolltab, Plon Plon, Un Tarrasench, Tranquil Esparver, Vilaseca, Emilia de cal Barber y Dos del Esparver.—N' ha endevinadas 3 Trafalgar.

XARADA.

A una noya molt total y formal fa temps que jo adoro ab fé, sols perquè t' tanta sal que m' encanta; molt bé canta: una bona prima-quarta sab la Marta, com també la hu-tercera. Tant s' esmera en ser tres-quarta y senzilla que 'm humilla. Mes ojo que ara dos tot: ¡t' un gran dot! ¿No 'ls sembla fé ab tot lo dit bon partit?

F. FLOS.

MUDANSA.

Lo ballador sol ballá lo total posat ab a. Un ofici que jo sè es fer tot posat ab e. Molts homes que hi ha per' qui son total posat ab i. Y de coloms he vist jo molts totals posats ab o.

NOY DE PROFIT.

ANAGRAMA.

La prima varen segona del senyor Tera d' Archena y al saberho exclamá ab pena: —Aixó es quarta de la Pona.

RAMON ROMANISQUIS.

CONVERSA.

—¿A quín poble vas neixe Marieta? —Després t' ho diré. —No, d'égasm'ho ara. —¿Perque vols que t' ho diga si tots dos ho hém dit?

SIMON DE SEDRUOL.

GEROGLIFICH.

K
DAIL
en
FIL
A
PERLAS
EVA

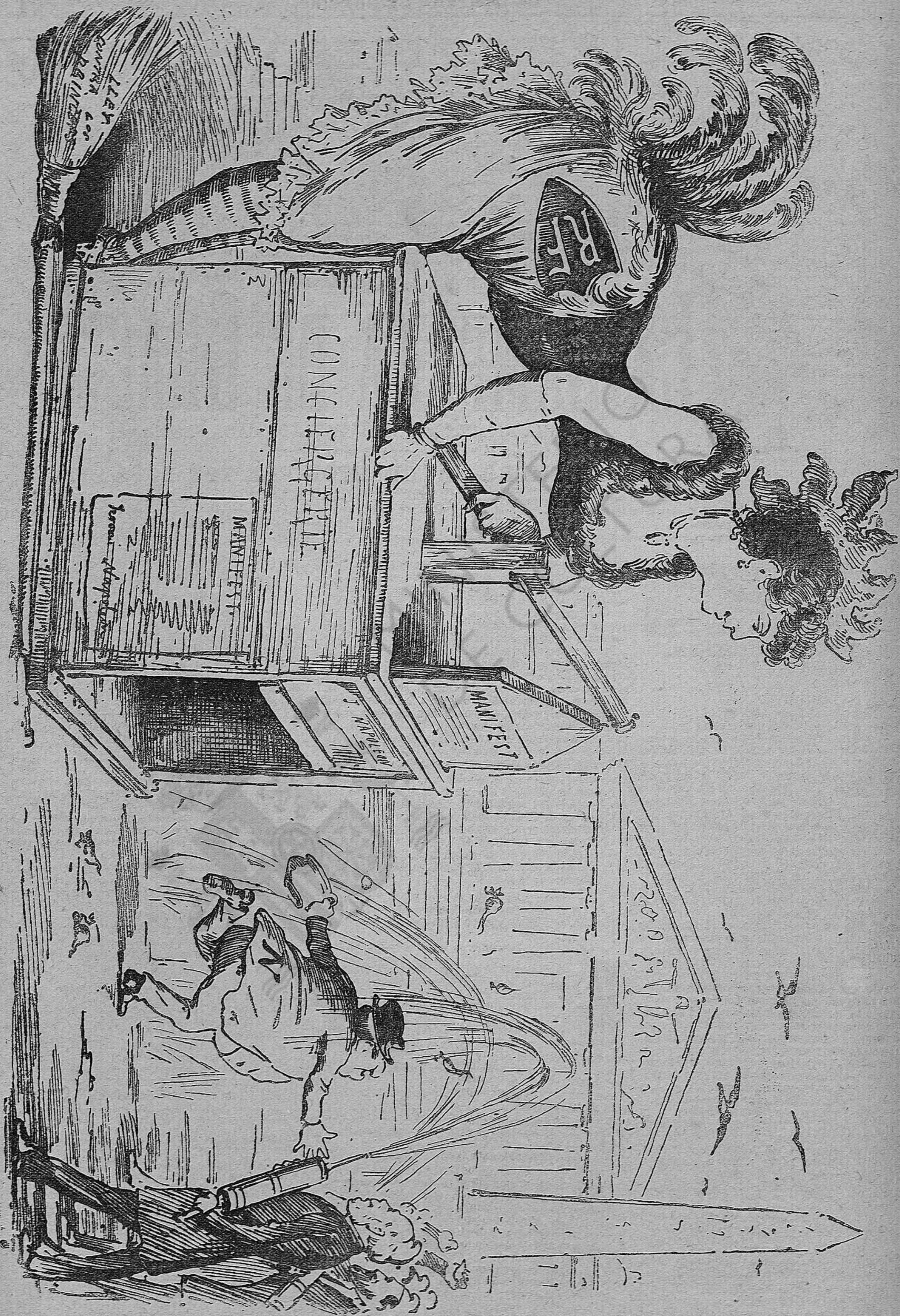
TRAFALGAR.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse 'ls ciudadanos Peña de Coure, Ciudadá Paco, Dos de Llotje, Pau de las timbas, Noy Peret de la Bisbal y Lisardo Comohiela. Las demés que no 's mencionan no 'ns serveixen com y tampoch lo qu' envian los ciudadanos Trafalgar, F. U. de Vilanova, Emilia de ca 'l Barber, F. R. Vilaseca, Un Tarrasench, Tarrincho, Tres et Amolloc F' Boix y Pujadas, y Escru. Ciudadá Paco: Insertaré lo geroglifich.—Dos de Llotje: Idem. logogrifo, quadrat y mudansa.—Dos del Esparver: Idem. geroglifich y logogrifo.—Un Tranquil Esparver: Idem. mudansa y logogrifo.—Irolltab: Idem. la mudansa.—Pepe del Carril: Vaja gesta content? Demana més que cap pobre.—Miquel Servole: Las sévas poesias no interessan al public, sinó á una sola persona. Si vosté vol faré que arribi á las sévas mans.—E. F. Barbara, y Corresponsal de Vilafranca y Palamós: Quedan servits agrahtintse 'ls las noticias.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj*, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

No hi fa res que l' hajan deixat sortir de la ratera. Ja veuràn com gat escaldat ab aygua tèbia 'n tè prou.